

Jordbruksverket

jordbruksverket@jordbruksverket.se

Dnr 4.7.16-12830/2020

Yttrande

Samråd om Jordbruksverkets föreskrifter om ekologisk produktion och om kontroll av ekologisk produktion

Hushållningssällskapens Förbund har beretts möjlighet att yttra sig över Jordbruksverkets föreskrifter om ekologisk produktion och om kontroll av ekologisk produktion. Yttrandet har skrivits av växtodlingsrådgivare Kerstin Andersson och Per Ståhl, trädgårdsrådgivare Marie Hanson och husdjursrådgivare Ingela Löfquist.

Kommentarer till vissa av paragraferna:

Kapitel 1, 6-7 §§

Det är viktigt att det är så enkelt som möjligt att anmäla ekologisk odling så att det inte blir en administrativ börda. Vi förutsätter att det jobbas för att om man rapporterar in till sitt certifieringsorgan så synkas anmälningarna och de kommer in även till Jordbruksverket.

Kapitel 2, 2-3 §§

Tydliggör vad som gäller för arter som inte finns med i oXs, t ex arter som används som mellangrödor (honungsört, blodklöver, vicker).

Kapitel 2, 8 §

Det är viktigt att referensgrupperna har bra koll på vilka olika sorter som ska hamna i olika grödgrupper och det är också viktigt vilka grödgrupper som kommer att finnas (t ex nematodresistent havre eller olika typer av potatis eller trädgårdsgrödor).

Kapitel 2, 9 §

Vad är "i rimlig tid" när det gäller vad som kan levereras före sådd eller plantering?

Ska odlaren bevisa att "ingen av de registrerade sorterna av samma art i den aktuella grödgruppen är lämplig"?

Hur lång tid kan det ta för odlaren att få beviljat en individuell dispens? Gäller framförallt om utsäde tar slut under pågående vår- eller höstbruk. Det är viktigt att det är enkelt att söka dispens och att det går fort att få besked!

Om dispensererna ska handläggas av kontrollorganen är det viktigt att dessa är synkroniserade i sina bedömningar så att det inte blir godtyckligt vilka som får dispens och inte.

Kapitel 2, 10 §

Det har tidigare pratats om fler grödgrupper för potatis; industripotatis, mycket tidig potatis, medeltidig potatis, sen potatis, stärkelsepotatis och bevarandesorter. Enligt förslaget nu så finns endast tre grödgrupper; matpotatis, stärkelsepotatis och bevarandesorter. Det känns orimligt att t ex chipspotatis, tidig färskpotatis och sen matpotatis ska ingå i samma grödgrupp och att sorter endast kan användas utifrån detta. Detta är ett exempel på hur viktigt det är med olika grödgrupper, speciellt när det gäller potatis där ni föreslår hårdare krav för att få individuell dispens.

När det gäller ansökan om undantag och individuell dispens så förutsätter vi att Jordbruksverket jobbar med det system som innebär minst administration för odlarna.

Kapitel 2, 12 §

Bra att det finns möjlighet till generella undantag och viktigt att det utnyttjas där så är möjligt för att minska den administrativa bördan och risken för att göra fel hos odlarna.

Kapitel 2, 13-14 §§

Bra om den administrativa bördan hamnar på utsädesföretagen och inte odlarna.

Kapitel 2, 21-23 §§

Detta är en viktig del för att få till ett kretslopp ur ett samhällsperspektiv!

Kapitel 3, 1§

Om det ska finnas en databas över avelsdjur till salu, måste den vara enkel att använda och uppdateras vid försäljning. Ett alternativ borde kunna vara att företag som säljer ekologiska livdjur kunde listas. Vad är "rimlig tid"?

Kapitel 3, 2§

Olyckligt och otydligt ordval med "raser som **risikerar att försvinna från** djurhållningen". Skriv istället utrotningshotade raser. Välj alternativ 2§ - tydligare.

Kapitel 3, 11§

Borde det stå **Djur som har tillgång till bete under betesperioden och som hålls i lösdrift behöver inte ha tillgång till rastgårdar utomhus under vintermånaderna**. I så fall inkluderar det även grisar som följer KRAV-reglerna och inte bara idisslare.

Kapitel 3, 12§

Hur kan uppbundna djur finnas kvar i ekologisk djurhållning? Vore en styrka att visa för svenska marknaden att det inte finns svenska ekologiska nötkreatur som är uppbundna.

Kapitel 5, 4-5 §§

Risken är att de avgifter och det extraarbete som ansökningar om individuell dispens medför gör att det kommer att odlas mycket färre sorter inom trädgårdsområdet i Sverige. Detta missgynnar biologisk mångfald samt både producenternas och konsumenternas önskan om valmöjligheter och bör beaktas. Viktigt att få fram ekologiskt utsäde för nya sorter så fort som möjligt. För detta behövs det troligen ekonomisk stöttning.

Stockholm 2021-03-23

Jesper Broberg
Förbundsdirektör
Hushållningssällskapens Förbund